

LA TRANSPARÈNCIA EN L'ÀMBIT DE LES FUNDACIONS I LA NOVA LLEI DEL PROTECTORAT

19 de març de 2015

Característiques essencials (I)

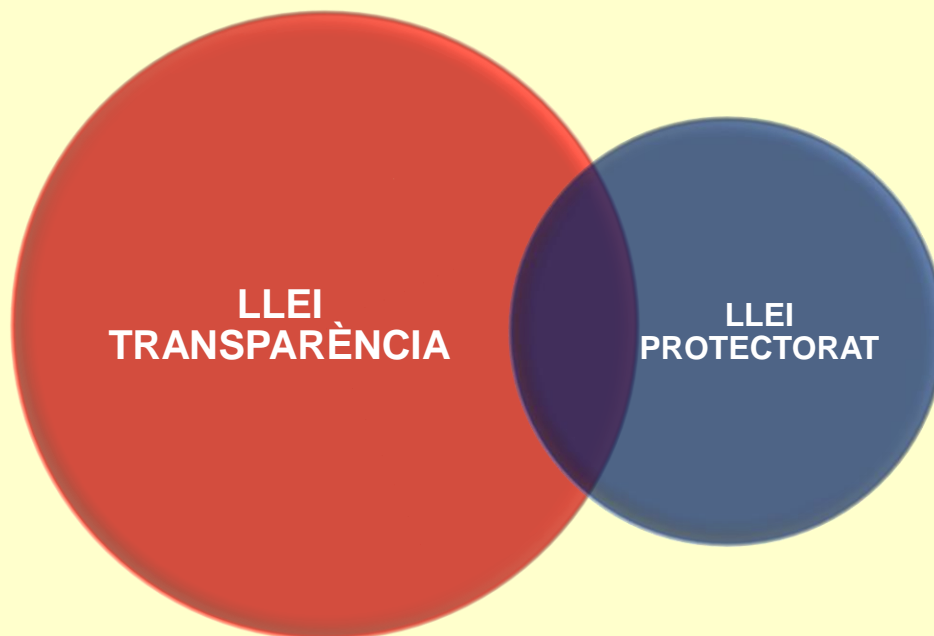
- Règim propi i específic de fundacions i associacions declarades d'utilitat pública.
- Establiment *d'instruments de transparència* específics. L'aprovació dels diversos instruments de transparència s'ha de comunicar al protectorat.
- Previsió legal de diferents nivell de subjecció als instruments de transparència, en funció de la **dimensió** de les entitats i de **l'origen de les fonts de finançament**: Ordre del Conseller de Justícia, sense termini establert.

Característiques essencials (II)

- No preveu sancions per l'incompliment dels deures de transparència.
- Entrada en vigor Llei Protectorat:
 - 21 de gener de 2015.
 - Règim sancionador: 1 de gener de 2016.

Característiques essencials (III)

- Previsió legal de coordinació amb la Llei 19/2014, de transparència (DA 7^a): Resolució *d'equivalència* del Conseller de Justícia, en el termini de sis mesos (31/12/2015).

Abast de la transparència (I)

- Ha de permetre a ciutadans, grups d'interès i administracions l'accés a **informació rellevant**, actualitzada i veraç sobre l'entitat.
- Informació rellevant (article 6 LP):
 - Dades sobre la missió de l'entitat.
 - Estructura directiva i de govern.
 - Resultats de les activitats.
- Ha d'estar localitzable al web de l'entitat i en altres mitjans accessibles al públic.

Abast de la transparència (II)

- Pot formar part de la informació rellevant:
 - a) Els fins de les entitats i llurs activitats.
 - b) Les principals línies estratègiques d'actuació.
 - c) Els estatuts, la composició dels òrgans de govern i de l'equip directiu, i l'estructura organitzativa.
 - d) El web i les adreces de correu postal i electrònic a les quals es pot adreçar el públic en general.
 - e) El programa i la memòria anual d'activitats.**
 - f) El col·lectiu de beneficiaris atesos.
 - g) Els estats financers, les auditories, si escauen, i la memòria econòmica.
 - h) El codi de bon govern i bones pràctiques de gestió.**
 - i) El balanç social.**
 - j) L'informe de govern corporatiu.**
 - k) L'informe anual del codi de conducta.
 - l) Els concursos, els contractes i les licitacions.
 - m) Les altres qüestions que estableixin les lleis.

Nivell de subjecció: Dimensió (I)

- Tipologia d'entitats segons el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya):

Dimensió	Aquelles que durant dos exercicis consecutius compleixin, en la data de tancament de cadascun d'ells, dues de les tres condicions següents:
Gran	1 ^a . Total actiu > 2.850.000€ 2 ^a . Volum anual ingressos > 5.700.000€ 3 ^a . Núm. mitjà treballadors > 50
Mitjana	1 ^a . Total actiu ≤ 2.850.000€ 2 ^a . Volum anual ingressos ≤ 5.700.000€ 3 ^a . Núm. mitjà treballadors ≤ 50
Reduïda	1 ^a . Total actiu ≤ 1.000.000€ 2 ^a . Volum anual ingressos ≤ 2.000.000€ 3 ^a . Núm. mitjà treballadors ≤ 10

Nivell de subjecció: Dimensió (II)

- *Circumstància diferenciadora: obligació legal d'auditar comptes:*

Norma	
333-11 CcCat.	<p><i>Aquelles que durant dos exercicis consecutius compleixin, en la data de tancament de cadascun d'ells, dues de les circumstàncies següents:</i></p> <ul style="list-style-type: none">a) Total actiu > 6.000.000€b) Volum anual ingressos > 3.000.000€c) Núm. mitjà treballadors > 50d) Que al menys el 40% dels ingressos provenguin de les administracions públiquese) Que hagi rebut ingressos de qualsevol tipus provinents de les administracions públiques per un valor superior a 60.000€ anuals <p>O quan el protectorat n'aprecii la necessitat</p>
DA 1ª RD 1517/2011	<p><i>Aquelles que durant dos exercicis consecutius compleixin, en la data de tancament de cadascun d'ells, dues de les circumstàncies següents:</i></p> <ul style="list-style-type: none">1ª. Total actiu ≤ 2.850.000€2ª. Volum anual ingressos ≤ 5.700.000€3ª. Núm. mitjà treballadors ≤ 50
DA 2ª RD 1517/2011	<p><i>Quan percebi subvencions o ajuts amb càrrec dels pressupostos de les administracions públiques o fons de la UE > 600.000€</i></p>
DA 3ª RD 1517/2011	<p><i>Quan hagi formalitzat amb el sector públic contractes per import anual acumulat > 600.000€ i aquest import representi > 50% de la xifra anual de negoci</i></p>

Nivell de subjecció: Origen de les fonts de finançament

- Caldrà tenir en compte:
 - Si almenys el 40% dels ingressos provenen de les administracions públiques per mitjà de subvencions, convenis o qualsevol tipus de contracte de prestació de serveis.
 - Si han rebut ingressos de qualsevol tipus provinents de qualsevol administració pública per un valor superior a 60.000€ anuals.
- *Circumstància diferenciadora: subjecció al control financer de la Intervenció General de la Generalitat i la Sindicatura de Comptes.*

Conclusions sobre obligacions de transparència

- Les fundacions i les ADUP, a més de les obligacions que derivin de les lleis de transparència, tindran les obligacions específiques que es derivin de la Llei del Protectorat.
- Tot i que la Llei del Protectorat ja és en vigor, mentre no s'aprovi la Resolució i l'Ordre del Conseller de Justícia no es coneixerà l'abast d'aquestes obligacions específiques.
- La Llei del Protectorat no estableix sancions per l'incompliment de les obligacions de transparència, però es podran exigir indirectament a través d'altres instruments (contractes administratius, plecs de condicions, bases de subvencions...).
- El Protectorat prestarà assessorament jurídic i tecnològic a les entitats per al compliment de les obligacions de transparència.

A banda de la seva configuració legal, la transparència és un compromís ètic davant la societat, que per a les fundacions i les ADUP constituirà, més que una obligació, una necessitat.

Entitats vinculades a les fundacions (I)

- Són entitats vinculades, als efectes de la Llei, les persones jurídiques en les quals es doni alguna de les circumstàncies següents:
 - a) Que els membres dels respectius òrgans de govern coincideixin en més d'un 30%
 - b) Que les operacions amb transcendència econòmica entre aquestes entitats representin més del 20% del total de despeses de l'exercici comptable anual de qualsevol d'elles.
 - c) Que l'immobilitzat d'una de les entitats provingui o hagi estat aportat en més d'un 30% per una altra entitat.

Entitats vinculades a les fundacions (II)

- Conseqüències de la consideració d'entitats vinculades:
 1. No els són aplicables les regles relatives al conflicte d'interessos, quan facin operacions entre elles.
 2. Les operacions entre entitats vinculades s'han de fer constar en la memòria anual d'activitats.
 3. Els membres dels òrgans de govern que tinguin poder de decisió en una entitat vinculada ho han de comunicar a l'òrgan de govern de l'entitat afectada i al Protectorat (termini d'1 mes des del nomenament o fins al 21.07.2015 pels membres que a l'entrada en vigor de la Llei complissin aquesta condició).
 4. Les entitats vinculades han de presentar els comptes anual *juntament* (?) amb els de les entitats amb les quals es vinculen. Atenció règim sancionador: es considera infracció greu incomplir el deure d'aprovar i presentar els comptes anuals de la fundació *i les seves entitats vinculades*, en el termini legalment establert.

Instrument de col·laboració

- S'estableixen deures de col·laboració de les administracions i institucions públiques amb el Protectorat:
 - **Notaris:** han de trametre d'ofici al protectorat una còpia electrònica de les escriptures en què eivin a públics actes inscriptibles en el Registre de Fundacions.
 - **Registradors de la propietat, mercantils i de béns mobles.**
 - **Intervenció General i Sindicatura de Comptes:** han de comunicar al Protectorat les mesures correctores i els actes d'intervenció que adoptin en matèria de comptes.
 - **Agència Tributària:** el Protectorat li ha de comunicar l'incompliment de l'obligació de presentar els comptes i les possibles irregularitats tributàries detectades.
 - **Protectorat de fundacions d'àmbit estatal.**
 - Comunicació a les Administracions que ho sol·licitin de les dades de presentació de comptes, sancions imposades, subvencions rebudes i balanços socials (a desenvolupar reglamentàriament).

Inspeccions

- Es preveu l'aprovació d'un pla anual d'actuacions inspectores, que tindrà en consideració el fet que les entitats es financin amb subvencions o altres ingressos de caràcter públic i amb campanyes de captació pública de fons.
- S'estableix una relació oberta de fets que poden donar lloc a una inspecció.

Règim sancionador (I)

- Són subjectes responsables de les infraccions els patrons o les persones que exerceixen funcions de direcció, sempre que llur responsabilitat individual en la comissió de la infracció sigui determinable.
- Si la responsabilitat no es pot imputar individualment, responen totes els membres de l'òrgan de govern, llevat dels següents:
 - Els que s'han oposat a l'acord fent-ho constar a l'acta i no han intervingut en la seva execució.
 - Els que no han intervingut en l'adopció ni en l'execució de l'acord, sempre que hagin fet tot el que era possible per a evitar el dany o, almenys, s'hi hagin oposat formalment en saber-ho.

Règim sancionador (II)

Infraccions molt greus	Sancions
<p>a) Executar acords o fer actes sense autorització del Protectorat o sense adoptar la declaració responsable.</p> <p>b) Acordar presentar una sol·licitud d'autorització o declaració responsable falsejades.</p> <p>c) Obstruir la funció de supervisió i inspecció.</p> <p>d) Incomplir el deure de comunicació o abstenció en cas de conflicte d'interessos.</p> <p>e) <i>Incórrer en causa d'intervenció judicial (gestió greument irregular, que posi en perill la continuïtat de la fundació o que comporti una divergència amb les finalitats fundacionals).</i></p> <p>f) Presentar els compte anuals amb un patronat amb menys membres dels establerts per adoptar acords vàlidament.</p> <p>g) La comissió d'una quarta infracció greu, si en els dos anys anteriors s'ha estat sancionat per la comissió de tres infraccions greus.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Multa de més de 4.000€ fins a 20.000€.• Impossibilitat d'obtenir ajuts i subvencions de l'Administració de la Generalitat durant un any.• En el cas de la infracció de la lletra a), a més, pèrdua dels beneficis derivats de la publicitat registral i tancament registral parcial.

Règim sancionador (III)

Infraccions greus	Sancions
<p>a) Incomplir el deure d'aprovar els comptes anuals de l'entitat i les seves entitats vinculades en el termini legalment establert.</p> <p>b) Incomplir l'obligació de renovació o elecció dels membres dels òrgans de govern, si això comporta la impossibilitat d'adoptar acords.</p> <p>c) Incomplir el deure d'acreditar la perfecció de l'acte o contracte objecte d'una declaració responsable, previ requeriment.</p> <p>d) Desatendre els requeriments o les ordres del Protectorat relatius a l'aplicació dels fons i recursos de l'entitat.</p> <p>e) <i>Incomplir els deures comptables i de portar els llibres.</i></p> <p>f) No sol·licitar la inscripció d'actes inscriptibles en termini legalment establert (1 mes).</p> <p>g) Desatendre o respondre de manera notòriament insuficient els requeriments del Protectorat.</p> <p>h) Actuar amb una realitat extraregstral que comporti el trencament del tracte successiu.</p> <p>i) La comissió d'una quarta infracció lleu, si en els dos anys anteriors s'ha estat sancionat per la comissió de tres infraccions lleus.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Multa d'entre 1.000€ i 4.000€.• En el cas de les infraccions de les lletres a), b) i c), a més, impossibilitat d'obtenir ajuts i subvencions de l'Administració de la Generalitat durant un any.• En el cas de la infracció de la lletra b), a més, si no s'esmena la falta, incoació d'ofici del procediment per declarar la inactivitat de l'entitat.

Règim sancionador (IV)

Infraccions lleus	Sancions
<p>a) Desatendre els requeriments d'informació del Protectorat, en el termini establert.</p> <p>b) Incomplir el deure de comunicar els actes i acords subjectes a aquesta obligació.</p> <p>c) Incomplir el deure d'acreditar la perfecció de l'acte o contracte objecte d'una declaració responsable, sense requeriment.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Amonestació.

Règim sancionador (V)

Circumstàncies agreujants	Circumstàncies atenuants
<ul style="list-style-type: none">a) Intencionalitat o negligència notòries.b) Reincidència o reiteració de les infraccions.c) Que la fundació es nodreixi de fons obtinguts per campanyes de captació pública o de subvencions o altres ingressos de caràcter públic.d) El caràcter professional de la gestió de l'entitat i el caràcter retribuït del càrrec exercit.e) La transcendència econòmica i social de la infracció i els perjudicis causats.	<ul style="list-style-type: none">a) L'esmena de les deficiències durant la tramitació de l'expedient.b) El fet que la infracció no hagi causat dany a l'entitat o a tercers.c) El fet que l'entitat tingui un codi de bones pràctiques, un codi ètic o un codi de bon govern, si no és obligatori.

Règim sancionador (VI)

- Prescripció (article 132 Llei 30/1992):
 - Infraccions molt greus: 3 anys.
 - Infraccions greus: 2 anys.
 - Infraccions lleus: 6 mesos.

Inventari de fundacions inactives

- El Protectorat ha d'elaborar un inventari de fundacions inactives, que són aquelles que:
 - No han presentat els comptes en els darrers tres exercicis.
 - Tenen el patronat amb menys de tres membres en actiu.
 - No han presentat cap document al Registre durant els tres darrers exercicis.

Modificacions tècniques del CcCat

- Declaració responsable: S'amplia de 2 a 3 mesos, a comptar des de la data de la presentació de la declaració responsable, el termini per acreditar la realització de l'acte o contracte objecte de la declaració responsable.
- Informe d'auditoria: No es pot presentar al Protectorat més tard del dia en què es presenten els comptes, i la data de la seva emissió ha d'estar dintre dels 60 dies anteriors a la presentació.
- Modificació d'estatuts: En el certificat de l'acord s'han d'identificar els articles que es modifiquen i llur contingut íntegre, i s'hi ha d'acompanyar el text refós actualitzat dels estatuts.